

Brusel 29. dubna 2022
(OR. en)

8580/22

Interinstitucionální spis:
2022/0131(COD)

JAI 555
MIGR 132
ASIM 35
SOC 238
EMPL 146
EDUC 140
IA 52
CODEC 573

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. dubna 2022
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2022) 655 final
Předmět:	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (přepracované znění)

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 655 final.

Příloha: COM(2022) 655 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.4.2022
COM(2022) 655 final

2022/0131 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě
(přepracované znění)**

{SEC(2022) 201 final} - {SWD(2022) 655 final} - {SWD(2022) 656 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Odůvodnění a cíle návrhu

Cílem tohoto návrhu je změnit směrnici 2011/98/EU¹ o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (dále jen „směrnice o jednotném povolení“). Tento návrh je součástí balíčku opatření týkajících se získávání kvalifikovaných a talentovaných pracovníků, který byl navržen v návaznosti na sdělení Komise o novém paktu o migraci a azylu² (dále jen „pakt“), přijaté dne 23. září 2020, v němž byla zdůrazněna potřeba řešit hlavní nedostatky politiky EU v oblasti legální migrace s celkovým cílem přilákat do EU potřebné kvalifikované a talentované pracovníky. Přepřpracování směrnice o jednotném povolení je součástí těchto opatření a jeho cílem je, jak se stanoví v paktu, „hledání způsobů, jak zjednodušit a zprůhlednit rozsah působnosti příslušné legislativy“. Balíček rovněž zahrnuje přepracované znění směrnice 2003/109/ES o dlouhodobě pobývajících rezidentech³ a doprovodné sdělení, které stanoví nový přístup k ambiciózní a udržitelné politice EU v oblasti legální migrace, přilákání talentovaných pracovníků do našich ekonomik a vytvoření bezpečných cest do Evropy⁴.

Převážná většina migrantů přichází do Evropy legálně. V roce 2019 vydaly členské státy EU státním příslušníkům třetích zemí více než tři miliony prvních povolení k pobytu, z toho více než jeden milion za účelem zaměstnání.

Členské státy oznámily, že v roce 2019⁵ vydaly 2 984 261 rozhodnutí o jednotném povolení⁶, přičemž u 1 212 952 z nich se jednalo o vydání prvního povolení. Ostatní rozhodnutí se týkala obnovení nebo změn povolení. Podle dostupných statistik⁷ bylo ze všech povolení vydaných v roce 2019 vydáno 1 172 028 (39 %) za účelem výdělečné činnosti, 928 483 (31 %) z rodinných důvodů, 395 428 (13 %) za účelem vzdělávání a odborné přípravy a 368 509 (12 %) z jiných důvodů.

Hlavním cílem směrnice o jednotném povolení je stanovit jednotný postup vyřizování žádostí o kombinované pracovní povolení a povolení k pobytu a zaručit společný soubor práv pro způsobilé státní příslušníky třetích zemí založený na rovném zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu, který jednotné povolení vydává. Jak však v roce 2019 již zdůraznila kontrola účelnosti v oblasti legální migrace a zpráva o provádění, úplné dosažení vytyčených cílů nadále ohrožují některé nevyřešené problémy.

¹ Úř. věst. L 343, 3.11.2006, s. 1.

² [COM\(2020\) 609 final](#).

³ COM(2022) 650.

⁴ COM(2022) 657.

⁵ Zdroj: Eurostat ([migr_ressing](#)).

⁶ Pokud jde o vykazování statistických údajů, je „jednotné povolení“ chápáno jako povolení k pobytu, které zahrnuje jak osoby pobývající za účelem výkonu práce, tak osoby přijaté z jiných důvodů, které však mají právo pracovat. Statistická definice „jednotného povolení“ odpovídá ustanovení čl. 2 písm. c) směrnice 2011/98/EU.

⁷ U přibližně 4 % celkového počtu jednotných povolení vydaných v roce 2019 není důvod pro vydání povolení uveden. Vzhledem ke změnám migračních toků v roce 2020 v důsledku pandemie COVID-19 byly pro analýzu použity statistiky za rok 2019.

Cílem návrhu je zjednodušit a zefektivnit postup podávání žádostí. V současné době celková délka vyřizování žádostí⁸ odráží zaměstnavatele od nábory zaměstnanců ze třetích zemí. Očekává se, že její zkrácení přispěje ke zvýšení atraktivitu EU a k řešení nedostatku pracovních sil v EU. Návrh rovněž obsahuje nové požadavky na posílení záruk pro státní příslušníky třetích zemí a rovného zacházení pro tyto osoby ve srovnání s občany EU a na zlepšení jejich ochrany před pracovním vykořisťováním. Tím se usnadní sladění nabídky a poptávky na trhu práce a sníží se zranitelnost těchto pracovníků vůči pracovnímu vykořisťování.

Během deseti let uplatňování směrnice obdržela Komise řadu stížností na její provádění členskými státy (zejména na nedodržování stanovených lhůt pro vydávání jednotných povolení nebo na problémy týkající se sociálního zabezpečení). Některé stížnosti vyústily v řízení o nesplnění povinnosti. Hodnocení směrnice v rámci kontroly účelnosti v oblasti legální migrace⁹ (dále jen „kontrola účelnosti“) přijaté v roce 2019 a zpráva o provádění¹⁰ přijatá v témže roce identifikovaly řadu nedostatků a nesrovnalostí v osobní a věcné působnosti spolu s praktickými problémy vyplývajících z uplatňování směrnice členskými státy. Kontrola účelnosti konkrétně ve svých závěrech doporučila „zvážit předložení legislativních opatření k řešení zjištěné nekonzistentnosti, mezer a jiných nedostatků s cílem zjednodušit, zefektivnit, doplnit a obecně zlepšit právní předpisy EU“.

Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 21. května 2021 o nových způsobech legální migrace pracovních sil¹¹ uvítal přezkum směrnice o jednotném povolení plánovaný Komisí a navrhl „rozšířit oblast působnosti a uplatňování směrnice tak, aby zahrnovala širší kategorii pracovníků“.

1.2. Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Tento návrh je v souladu s novým paktem o migraci a azylu¹² vydaným Komisí, který byl přijat dne 23. září 2020 a který zdůraznil potřebu řešit hlavní nedostatky politiky EU v oblasti legální migrace v zájmu celkového cíle přilákat do EU potřebné kvalifikované a talentované pracovníky.

Tento návrh doplňuje další nástroje přijaté v oblasti legální migrace, zejména směrnice, které upravují pobytové statusy: směrnici EU o modré kartě (směrnice 2009/50/ES o vysoce kvalifikovaných pracovnících¹³), směrnici 2003/109/ES o dlouhodobě pobývajících rezidentech¹⁴, směrnici (EU) 2016/801 o studentech a výzkumných pracovnících¹⁵ a směrnici

⁸ Studie praktického uplatňování kontroly účelnosti ukazuje, že doba potřebná k podání žádosti o vízum někdy značně prodlužuje celkový postup, v některých případech až o tři měsíce.

⁹ Viz shrnutí kontroly účelnosti v příloze 7 a úplné znění zprávy: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0160&from=EN

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0160&from=EN>

¹¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. května 2021 o nových způsobech legální migrace pracovních sil (2020/2010(INI)).

¹² COM(2020) 609 final.

¹³ Ve znění směrnice (EU) 2021/1883 ze dne 20. října 2021 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci a o zrušení směrnice Rady 2009/50/ES (Úř. věst. L 382, 28.10.2021, s. 1).

¹⁴ Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (Úř. věst. L 16, 23.1.2004, s. 44). Přepřelované znění směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech je rovněž součástí balíčku týkajícího se získávání kvalifikovaných a talentovaných pracovníků, viz (COM).

¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).

2003/86/ES o sloučení rodiny¹⁶ (dále společně jen „směrnice o legální migraci“), jakož i směrnici 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany¹⁷.

Tento návrh je v souladu s akčním plánem pro integraci a začleňování na období 2021–2027¹⁸, který poskytuje společný politický rámec s cílem pomoci členským státům při dalším rozvoji a posilování jejich vnitrostátních integračních politik pro státní příslušníky třetích zemí a osoby z přistěhovaleckého prostředí, včetně dlouhodobě pobývajících rezidentů EU.

1.3. Soulad s ostatními politikami Unie

Tento návrh podporuje cíle sdělení Komise ze dne 27. května 2020 nazvaného „Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci“, které vytyčuje cestu EU k oživení směrem k ekologičtější, digitálnější a odolnější ekonomice a společnosti. Klíčovou součástí tohoto úsilí je zlepšování a přizpůsobování dovedností, znalostí a kompetencí. Na opatření ke zlepšení postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení a posílení práv na rovné zacházení je třeba nahlížet v tomto širším kontextu.

Návrh je rovněž v souladu s Evropskou agendou dovedností¹⁹, která vyzvala ke strategičtějšímu přístupu k legální migraci zaměřenému na to, jak lépe přilákat a udržet kvalifikované a talentované pracovníky. To vyžaduje větší sladění poptávky a nabídky na trhu práce, jasné imigrační postupy a větší účinnost při uznávání kompetencí státních příslušníků třetích zemí na trhu práce EU.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

2.1. Právní základ

Právním základem návrhu je čl. 79 odst. 2 Smlouvy o fungování EU, který zmocňuje Evropský parlament a Radu přijímat řádným legislativním postupem opatření týkající se: a) podmínek vstupu a pobytu a pravidel, podle nichž členské státy udělují dlouhodobá víza a vydávají dlouhodobá povolení k pobytu, a b) vymezení práv státních příslušníků třetích zemí oprávněně pobývajících v členském státě, včetně podmínek upravujících svobodu pohybovat se a pobývat v ostatních členských státech.

2.2. Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Použije se zásada subsidiarity, neboť se jedná o oblast sdílené pravomoci²⁰. Kontrola subsidiarity byla provedena v rámci posouzení dopadů prvního návrhu na jednotné povolení v roce 2007 (KOM(2007) 638 v konečném znění). Potřeba společného rámce EU pro legální migraci souvisí se zrušením kontrol na vnitřních hranicích v EU a s vytvořením schengenského prostoru.

¹⁶ Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, 3.10.2003, s. 12).

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přpracované znění) (Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9).

¹⁸ COM(2020) 758 final.

¹⁹ COM(2020) 274 final.

²⁰ Žádné opatření navržené v oblasti legální migrace se však „nedotýká práva členských států stanovit objem vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících ze třetích zemí na jejich území s cílem hledat tam práci jako zaměstnanci nebo osoby samostatně výdělečně činné“ (čl. 79 odst. 5 SFEU).

Kontrola účelnosti ukázala, že směrnice o legální migraci – včetně směrnice o jednotném povolení – měly řadu pozitivních dopadů, kterých by členské státy samy nedosáhly, jako je částečná harmonizace podmínek, postupů a práv, jež přispívá k zajištění rovných podmínek ve všech členských státech, zjednodušení administrativních postupů, větší právní jistota a předvídatelnost pro státní příslušníky třetích zemí, zaměstnavatele a správní orgány, lepší uznávání práv státních příslušníků třetích zemí (zejména práva na rovné zacházení jako s vlastními státními příslušníky v řadě důležitých oblastí, jako jsou pracovní podmínky, přístup ke vzdělávání a odborné přípravě a k dávkám sociálního zabezpečení a procesní práva) a zlepšení mobility v rámci EU.

Cílem přepracovaného znění směrnice o jednotném povolení je dále zjednodušit postupy a posílit práva na rovné zacházení a ochranu pracovníků ze třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v EU. Ze zjednodušení a zkrácení postupů na úrovni EU budou mít zejména prospěch státní příslušníci třetích zemí i jejich potenciální zaměstnavatelé v celé EU a posílená práva přispějí k zajištění rovných podmínek pro pracovníky ze třetích zemí v různých členských státech a ke zmírnění rizika sociálního dumpingu. Rozdíly v provádění směrnice ukázaly, že kdyby členské státy jednaly individuálně, hrozilo by, že rozdíly v zacházení se státními příslušníky třetích zemí v různých členských státech budou přetrvávat a nedojde k jejich dalšímu snižování a vyjasnění. To by mohlo vést k trvalému narušení hospodářské soutěže na jednotném trhu mezi členskými státy, které přiznávají víc práv než jiné státy nebo jejichž postupy vydávání jednotného povolení jsou méně těžkopádné.

2.3. Proporcionalita

Změny směrnice o jednotném povolení zavedené tímto návrhem jsou omezené a cílené a jejich záměrem je účinně řešit hlavní nedostatky zjištěné při provádění a hodnocení směrnice. Navrhované změny se omezují na aspekty, kterých členské státy nemohou samy uspokojivě dosáhnout a u nichž by administrativní zátěž zúčastněných stran nebyla přiměřená cílům, jichž má být dosaženo, neboť opatření by pouze aktualizovala nebo doplnila stávající postupy.

Administrativní zátěž, kterou by členské státy pocitovaly v souvislosti se změnou právních předpisů, by byla mírná, protože směrnice o jednotném povolení již existuje a protože přínosy by tuto zátěž převážily.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti návrh nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení stanovených cílů.

2.4. Volba nástroje

Záměrem tohoto návrhu je stanovit cílené změny směrnice s cílem řešit určité zjištěné nedostatky. Vzhledem k tomu, že navrhovaným nástrojem je přepracování směrnice o jednotném povolení, je nejvhodnějším nástrojem stejný právní nástroj. Stanoví totiž závazné minimální normy, ale zároveň poskytuje členským státům potřebnou pružnost.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

3.1. Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů

Kontrola účelnosti právních předpisů EU v oblasti legální migrace²¹ přijatá dne 29. března 2019 představuje hloubkové hodnocení s cílem posoudit, zda je rámec EU pro legální migraci

²¹ SWD(2019) 1055 final.

stále vhodný pro daný účel, identifikovat nekonzistentnost a nedostatky a hledat možné způsoby, jak stávající pravidla zefektivnit a zjednodušit. V hodnocení směrnice v rámci kontroly účelnosti a ve zprávě o provádění²², která byla rovněž přijata v roce 2019, byla identifikována řada nedostatků a nesrovnalostí v osobní a věcné působnosti, jakož i praktické problémy vyplývající z uplatňování směrnice členskými státy.

Jak je uvedeno výše, v závěrech kontroly účelnosti se doporučuje „zvážit předložení legislativních opatření k řešení zjištěné nekonzistentnosti, mezer a jiných nedostatků s cílem zjednodušit, zefektivnit, doplnit a obecně zlepšit právní předpisy EU“. Hlavní zjištěné problémy lze rozdělit do tří oblastí:

- (1) složitý a neefektivní postup podávání žádostí a nejasnost v právech někdy prodlužují řízení a snižují atraktivitu EU pro státní příslušníky třetích zemí;
- (2) na některé kategorie migrantů se oblast působnosti směrnice ani žádných jiných právních nástrojů EU nevztahuje;
- (3) pracovníci nejsou dostatečně chráněni před vykořisťováním.

4. KONZULTACE SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI

V rámci kontroly účelnosti v oblasti legální migrace²³ proběhla rozsáhlá konzultace včetně veřejné konzultace. Od 23. září do 30. prosince 2020 proběhla další online veřejná konzultace o budoucnosti legální migrace prostřednictvím portálu Komise „Podělte se o svůj názor“²⁴.

V první polovině roku 2021 se uskutečnily cílené konzultace, v nichž byly položeny odbornější otázky týkající se přepracovaného znění směrnice. Některé z těchto konzultací provedla Komise nezávisle, jiné prostřednictvím studie zadané externímu dodavateli. V rámci posouzení dopadů byly rovněž předloženy dotazy *ad hoc* členům Evropské migrační sítě.

Reakce na dvě výše uvedené veřejné konzultace pocházely od občanů EU, organizací a státních příslušníků třetích zemí (s bydlištěm v EU nebo mimo ni), podnikatelských sdružení a organizací, nevládních organizací, akademických/výzkumných institucí, odborů, ministerstev a subjektů veřejné služby. Cílené konzultace zahrnovaly příslušné orgány v členských státech, podnikatelská sdružení a organizace, nevládní organizace, akademickou obec, právníky, think tanky a subjekty veřejného sektoru.

Hlavní problémy zjištěné při konzultacích byly v návrhu zohledněny a pojednány.

4.1. Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Posouzení dopadů přepracovaného znění směrnice se opírá o studii provedenou externím dodavatelem²⁵. Ve věci přepracovaného znění směrnice byla také konzultována řada expertních skupin: odborná skupina v oblasti migrace, azylu a integrace zaměřená na názory migrantů (2. března 2021), evropská síť veřejných služeb zaměstnanosti (10. března 2021), neformální skupina odborníků Komise na hospodářskou migraci (14. dubna 2021) a síť

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0160&from=EN>

²³ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/201903_legal-migration-check-annex-3a-icf_201806.pdf

²⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/public-consultation-future-eu-legal-migration_en

²⁵ ICF, Study in support of the Impact assessment on the revision of Directive 2003/109/EC and Directive 2011/98/EU (Studie na podporu posouzení dopadů revize směrnice 2003/109/ES a směrnice 2011/98/EU), 2021.

odborníků EU na legální migraci (29. dubna 2021). Evropské migrační síti byl rovněž adresován dotaz *ad hoc*²⁶.

4.2. Posouzení dopadů

V souladu se svou politikou zlepšování právní úpravy provedla Komise při přípravě návrhu posouzení dopadů. V posouzení dopadů byly vyhodnoceny tři možnosti politiky s různou mírou zásahu ze strany EU:

Možnost č. 1: opatření ke zvýšení účinnosti směrnice. Tato možnost by zahrnovala nová nelegislativní opatření zaměřená na lepší provádění směrnice, jako je provedení srovnávacích analýz a cílených studií o specifických aspektech provádění směrnice a vypracování nezávazných pokynů k výkladu ustanovení směrnice v podobě příručky ke směrnici o jednotném povolení a doporučení týkajících se aspektů, které v současné době nejsou do postupu pro jednotné povolení zahrnuty, jakož i podporu inovativních přístupů.

Možnost č. 2: základní legislativní revize směrnice. Cílem této možnosti by bylo zjednodušit postup podávání žádostí a vyjasnit, na které kategorie pracovníků ze třetích zemí se směrnice vztahuje, jakož i zahrnout osoby, kterým byla přiznána ochrana v souladu s vnitrostátním právem. Tato možnost by rovněž umožnila přijetí opatření „měkkého“ práva (např. doporučení) s cílem zlepšit a harmonizovat výkon práv na rovné zacházení stanovených ve směrnici o jednotném povolení.

Možnost č. 3: legislativní revize směrnice jako u možnosti č. 2 doplněná o regulační úpravu práv a ochrany. Tato možnost by zahrnovala legislativní změny plánované v možnosti č. 2 a jejím záměrem by navíc bylo zlepšit a vyjasnit některá práva na rovné zacházení (přístup k bydlení, rodinné dávky), zajistit, aby povolení nebylo vázáno pouze na jednoho zaměstnavatele, čímž by se zabránilo příliš častým změnám povolení, a zlepšit ochranu před pracovním vykořisťováním pomocí legislativních opatření.

Na základě posouzení sociálních a hospodářských dopadů, účinnosti a účelnosti možností, jejich schůdnosti z politického hlediska a přijetí zúčastněnými stranami je upřednostňovanou možností **možnost č. 3**.

Možnost č. 3 zahrnuje rozsáhlý soubor opatření, která budou řešit stávající nedostatky směrnice, více zefektivní a zjednoduší jednotný postup vyřizování žádostí, posílí práva na rovné zacházení a zlepší soudržnost směrnice s širším právem EU v oblasti legální migrace tím, že vyjasní kategorie pracovníků ze třetích zemí, na které se směrnice nevztahuje. Kromě toho tato možnost rozšiřuje osobní působnost směrnice na osoby požívající ochrany podle vnitrostátního práva, na něž se ustanovení o rovném zacházení v současné době plně nevztahují, a rozšiřuje věcnou působnost směrnice tak, aby zahrnovala ustanovení o inspekcích práce, monitorování a sankcích vůči zaměstnavatelům v případech porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice.

Posouzení dopadů ukázalo, že možnost č. 3 bude vysoce účinná při dosahování stanovených cílů a při sladění značné části názorů, které byly vyjádřeny při konzultacích se zúčastněnými stranami. Tato možnost má dále potenciál přinést společenské výhody, protože zahrnutím osob, jimž byla přiznána ochrana v souladu s vnitrostátním právem, do oblasti působnosti směrnice by byl těmto osobám přiznán širší soubor práv. Tito státní příslušníci třetích zemí přitom v současné době nemají zajištěno rovné zacházení, nebo jen do určité

²⁶ EMN (2021), *ad hoc* dotaz č. 2021.36 na podporu studie posouzení dopadů revize směrnice o jednotném povolení.

míry. Tato možnost by rovněž přispěla k posílení ochrany všech pracovníků ze třetích zemí, na něž se vztahuje tato směrnice, před vykořisťováním. Možnost č. 3 proto nastoluje správnou rovnováhu mezi rozšířením osobní a věcné působnosti směrnice a dalším zjednodušením.

Upřednostňovaná možnost by navíc nejlépe reagovala na doporučení uvedená v kontrole účelnosti a na cíle paktu o migraci a azylu vypracovaného Komisí. Rovněž by zajistila soudržnost s judikaturou Soudního dvora Evropské unie²⁷. Pakt vyhlásil, že při přezkumu směrnice se budou hledat způsoby, jak zjednodušit a zprůhlednit rozsah působnosti příslušné legislativy včetně podmínek přijímání a povolení k pobytu u pracovníků s nízkou a střední kvalifikací, avšak v rané fázi procesu posuzování dopadů byla možnost zahrnout tyto podmínky zamítnuta.

Do oblasti působnosti směrnice navíc již jsou zahrnuti všichni státní příslušníci třetích zemí bez ohledu na úroveň jejich dovedností, pokud jde o postup pro jednotné povolení a související práva. Většina konzultovaných zúčastněných stran vyjádřila pochyby o nutnosti upravit podmínky přijímání pracovníků s nízkou a střední kvalifikací, neboť podle jejich názoru jsou tyto podmínky již dostatečně upraveny ve vnitrostátním právu a v postupu pro jednotné povolení. Odborníci dále vyjádřili názor, že jelikož je tato směrnice horizontální „procesní“ směrnicí, není vhodným právním nástrojem pro zavedení podmínek přijímání pouze pro určité kategorie pracovníků.

Stanovisko Výboru pro kontrolu regulace

Dne 22. září 2021 bylo Výboru pro kontrolu regulace předloženo posouzení dopadů a dne 20. října 2021 se konalo jeho zasedání. Výbor vydal dne 25. října 2021 kladné stanovisko s výhradami. Poukázal přitom na řadu aspektů posouzení dopadů, jimiž je potřeba se zabývat. Konkrétně žádal další vyjasnění úzkého rozsahu iniciativy, který by mohl vyvolat nepodložená očekávání, pokud jde o pravděpodobný dopad navrhovaných opatření. Výbor dále požadoval podrobnější informace o hlavních rozdílech mezi jednotlivými možnostmi, pokud jde o politická rozhodnutí, a o lepší analýzu možných alternativních přístupů k navrhovaným opatřením. Výbor rovněž požádal o objasnění dopadu, který by navrhovaná opatření měla na domácí trhy práce a na správní systémy členských států.

V konečném znění posouzení dopadů byly tyto a další podrobnější připomínky výboru zohledněny. Toto znění například obsahuje lepší popis možných dopadů navrhovaných cílených opatření na atraktivitu trhu práce v EU jako celku, jakož i na trhy práce a správní systémy členských států. Možnosti politiky byly revidovány tak, aby odpovídaly tematickým oblastem uvedeným ve vymezení problému. Připomínky výboru byly zohledněny také v navrhované směrnici, jež je uvedena níže.

4.3. Účelnost právních předpisů a zjednodušení

Cílem tohoto návrhu je zjednodušit postup podávání žádostí tím, že se umožní jejich podávání jak v cílovém členském státě, tak ze třetí země, a dále stanovit, že čtyřměsíční lhůta stanovená ve směrnici se vztahuje na udělení požadovaného víza podle čl. 4 odst. 3, jakož i stanovit dobu, kterou příslušné orgány potřebují k provedení kontroly situace na trhu práce. Na základě navrhovaných změn by jednotné povolení po dobu své platnosti rovněž opravňovalo státního příslušníka třetí země ke změně zaměstnavatele, což by také mělo přispět ke snížení administrativní zátěže, jelikož nebude nutné podávat v případě změn zaměstnání opakované žádosti. Cílem návrhu je dále zlepšit některá práva na rovné zacházení a vyjasnit, na které kategorie pracovníků ze třetích zemí se směrnice vztahuje. Návrh také rozšiřuje oblast

²⁷ Věc C-302/19 – Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) v. WS. Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. listopadu 2020.

působnosti směrnice na osoby, kterým byla přiznána ochrana v souladu s vnitrostátním právem, a zlepšuje ochranu pracovníků ze třetích zemí tím, že zavádí ustanovení o usnadnění podávání stížností, o monitorování a o sankcích. Vzhledem k tomu, že pracovníky ze třetích zemí může od podání stížnosti na zaměstnavatele odrazovat strach, že by mohli přijít o povolení k pobytu, návrh zlepšuje jejich ochranu zavedením nových ustanovení zajišťujících, že státní příslušníci třetí země budou moci v daném členském státě oprávněně pobývat po dobu nejméně tří měsíců ode dne, kdy se stali nezaměstnanými.

Tento návrh byl zařazen do přílohy II pracovního programu Komise na rok 2021²⁸, a proto je součástí Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT). Platforma Fit pro budoucnost rovněž vydala své stanovisko k tomu, jak zjednodušit a snížit zbytečnou zátěž, a to mimo jiné modernizací stávajících právních předpisů EU prostřednictvím digitalizace (což je v návrhu zohledněno). Stanovisko bylo přijato dne 10. prosince 2021. Platforma vydala tato dvě doporučení:

Návrh č. 1: Zefektivnit a digitalizovat žádost o jednotné povolení a žádosti o udělení víza s cílem snížit administrativní zátěž a náklady žadatelů a orgánů.

Návrh č. 2: Vnitrostátním správním orgánům a žadatelům přinese konkrétní výhody zjednodušení postupů týkajících se změny zaměstnavatele a zvýšení odpovědnosti pracovníků.

Tyto návrhy byly začleněny do:

Článku 4, který stanoví, že členské státy by měly umožnit, aby byly žádosti o jednotné povolení podávány jak v cílovém členském státě, tak ze třetí země, a vyžaduje, aby členské státy udělily požadované vízum, jsou-li splněny požadavky stanovené v unijním nebo vnitrostátním právu.

Článku 5, který stanoví, že čtyřměsíční lhůta stanovená ve směrnici se vztahuje na udělení požadovaného víza podle čl. 4 odst. 3. Tato lhůta musí rovněž zahrnovat dobu, kterou příslušné orgány potřebují k provedení kontroly situace na trhu práce před tím, než přijmou rozhodnutí o jednotném povolení.

Článku 11, který stanoví, že jednotné povolení není v případě nezaměstnanosti jeho držitele odňato. Členské státy umožní státnímu příslušníkovi třetí země pobývat na svém území po dobu nejméně tří měsíců během platnosti povolení.

První návrh platformy se rovněž zabývá digitalizací podávání žádostí o vydání povolení k pobytu a k práci. Stávající návrh se tímto složitým aspektem nezabývá, a namísto toho se zaměřuje na zefektivnění a zjednodušení postupů. Digitalizace však může pomoci zpracování žádostí urychlit, a snížit tak náklady žadatelů a zaměstnavatelů. Zlepšila by také sladění poptávky a nabídky na trhu práce a snížila riziko nehlášené práce. Komise se proto v tomto ohledu bude řídit zkušenostmi s digitalizací schengenských víz a v rámci svých příslušných sítí bude provádět technickou práci s cílem projednat příležitosti, které by digitalizace mohla přinést, a více prozkoumat její přínosy a dopady.

<i>Úspory nákladů v rámci programu REFIT – upřednostňovaná možnost</i>		
<i>Popis</i>	<i>Částka</i>	<i>Poznámky</i>
Úspory nákladů v	Až 11,0 milionu EUR	Státní příslušníci třetích zemí

důsledku nižších nákladů na provádění	ročně (během desetiletého období)	
	Až 3,0 milionu EUR ročně (během desetiletého období)	Zaměstnavatelé
Úspory nákladů díky kratší době strávené zpracováním žádostí	89,0 až 278,0 milionu EUR ročně (během desetiletého období)	Státní příslušníci třetích zemí
	22,0 až 70,0 milionu EUR ročně	Zaměstnavatelé ²⁹
	200 000 EUR až 4,0 milionu EUR ročně (během desetiletého období)	Vnitrostátní orgány ³⁰
Úspory nákladů díky nižším cestovním nákladům	Až 137,0 milionu EUR ročně (během desetiletého období)	Státní příslušníci třetích zemí
Úspory nákladů (nižší zprostředkovatelské poplatky)	Až 106,0 milionu EUR ročně (během desetiletého období)	Státní příslušníci třetích zemí
	Až 25,0 milionu EUR ročně (během desetiletého období)	Státní příslušníci třetích zemí
Úspory nákladů (snížení jiných poplatků souvisejících s žádostmi – např. poplatků za ověření, překlad dokumentů atd.)	Až 14,0 milionu EUR ročně (během desetiletého období)	Státní příslušníci třetích zemí
	Až 4,0 milionu EUR ročně (během desetiletého období)	Státní příslušníci třetích zemí

4.4. Základní práva

TENTO NÁVRH JE V SOULADU S LISTINOU ZÁKLADNÍCH PRÁV A POSILUJE NĚKTERÁ Z PRÁV, KTERÁ JSOU V NÍ ZAKOTVENA. PŘÍSPÍVÁ ZEJMÉNA K POSÍLENÍ URČITÝCH ZÁKLADNÍCH PRÁV, JAKO JSOU: ZÁKAZ OTROCTVÍ A NUCENÉ PRÁCE (ČLÁNEK 5), PRÁVO NA VLASTNICTVÍ (ČLÁNEK 17), ROVNOST (ČLÁNEK 20), SLUŠNÉ A SPRÁVEDLIVÉ PRACOVNÍ PODMÍNKY (ČLÁNEK 31), RODINNÝ A PRACOVNÍ ŽIVOT

²⁹ Toto široké rozpětí je způsobeno rozdíly v odhadovaném rozsahu úspor nákladů u jednotlivých činností/opatření spojených s upřednostňovanou možností (částečně kvůli rozdílným předpokladům, pokud jde o počet dotčených žadatelů/žádostí v rámci těchto opatření).

³⁰ Ve střednědobém až dlouhodobém horizontu lze očekávat snížení administrativní zátěže / úsporu nákladů s tím, jak se začnou projevovat výhody zjednodušeného postupu podávání žádostí – úspory porostou díky menšímu objemu zdrojů (zaměstnanců a času) potřebných na zpracování žádostí, a tudíž jejich účinnějšímu využívání ve všech organizacích.

**(ČLÁNEK 33) A SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A SOCIÁLNÍ POMOC (ČLÁNEK 34).5.
ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY**

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Evropské unie.

6. OSTATNÍ PRVKY

6.1. Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Komise ověří správné a účinné provedení ve vnitrostátním právu všech zúčastněných členských států. V průběhu prováděcí fáze bude Komise pořádat pravidelné schůzky kontaktních výborů se všemi členskými státy, aby projednaly a vyjasnily veškeré otázky, které mohou vyvstat během fáze zapracování do vnitrostátního práva. Komise bude Evropskému parlamentu a Radě pravidelně předkládat zprávy o hodnocení provádění, fungování a dopadu směrnice o jednotném povolení.

Uplatňování směrnice o jednotném povolení bude monitorováno vůči hlavním cílům politiky, a to za použití řady relevantních a měřitelných ukazatelů založených na snadno dostupných, uznávaných a důvěryhodných zdrojích údajů. Podle navrženého přepracovaného znění směrnice bude povinné sdělovat více druhů údajů, aby se zlepšilo včasné poskytování a spolehlivost těchto údajů. Počet vydaných jednotných povolení se bude i nadále sledovat co možná nejvíce pomocí oficiálních statistik Eurostatu a členských států, přičemž přesným výzkumem témat souvisejících s jednotným povolením mohou být pověřeny stávající agentury a síť EU, jako je Agentura pro základní práva a Evropská migrační síť. Komise bude rovněž nadále využívat stávající skupiny odborníků, které přispěly do posouzení dopadů.

6.2. Informativní dokumenty (u směrnic)

Návrh přepracovaného znění směrnice má širší osobní působnost, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí, na které se vztahuje. Oproti stávající směrnici 2011/98/EU navíc návrh obsahuje více právních povinností. Zahrnuje rovněž ustanovení, na něž se stávající právní rámec dosud povinně nevztahoval. Členské státy proto budou muset k oznámení o prováděcích opatřeních přiložit informativní dokumenty včetně srovnávací tabulky mezi vnitrostátními předpisy a směrnicí, aby byla zajištěna jasná identifikace opatření, která členské státy do stávajících právních předpisů doplnily za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu.

6.3. Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

KAPITOLA I – OBECNÁ USTANOVENÍ

Články 1 až 3

Tato kapitola stanoví předmět, definice a oblast působnosti návrhu. Pro zvýšení právní jistoty a posílení ochrany pracovníků ze třetích zemí zavádí návrh definici zaměstnavatele, která zahrnuje agentury zprostředkovávající zaměstnání nebo dočasnou práci.

Cílem řady změn v návrhu přepracovaného znění je vyjasnit oblast působnosti směrnice 2011/98/EU, a zejména výjimky z oblasti působnosti směrnice, které jsou vyčerpávajícím způsobem pojednány v čl. 3 odst. 2. Pokud jde o vyslané pracovníky, byl vložen odkaz na směrnici Rady 1996/71/ES. Pracovníci ze třetích zemí, kteří jsou vysláni z jiného členského státu, jsou z oblasti působnosti vyloučeni, protože nejsou považováni za součást trhu práce

členského státu, do něhož jsou vysláni. Dále byly doplněny odkazy na směrnice přijaté po vstupu směrnice o jednotném povolení v platnost³¹, jako je směrnice o osobách převedených v rámci společnosti a směrnice o sezónních pracovnících³². Z oblasti působnosti směrnice 2011/98/EU jsou vyňati pouze pracovníci ze třetích zemí, na něž se vztahují tyto dvě směrnice. Stávající ustanovení čl. 3 odst. 2 písm. h) vylučuje z oblasti působnosti státní příslušníky třetích zemí, kterým byla přiznána ochrana v souladu s vnitrostátním právem, mezinárodními závazky nebo praxí členského státu. V současné době není jasné, zda se na tyto státní příslušníky třetích zemí, pokud je jim povoleno pracovat, vztahuje postup podle kapitoly II a ustanovení kapitoly III o rovném zacházení. Proto se navrhuje tuto kategorii státních příslušníků třetích zemí zahrnout do oblasti působnosti směrnice tím, že se ustanovení čl. 3 odst. 2 písm. h) vypustí.

KAPITOLA I – Jednotný postup vyřizování žádostí a jednotné povolení

Článek 4 – Jednotný postup vyřizování žádostí

Článek 4 směrnice upravuje klíčové aspekty jednotného postupu vyřizování žádostí.

V souladu s čl. 4 odst. 1 by se žádost o vydání, změnu či obnovení jednotného povolení měla podávat prostřednictvím jednotného postupu vyřizování žádostí. V současné době, pokud má žádost podat státní příslušník třetí země, povolují členské státy podat žádost ze třetí země nebo na území členského státu, na němž státní příslušník třetí země oprávněně pobývá, pokud tak stanoví jeho vnitrostátní právo. Aby se žadatelům tento postup usnadnil, stanoví se v návrhu přepracované směrnice, že by členské státy měly umožnit podávání žádostí o jednotné povolení jak v cílovém členském státě, tak ze třetí země.

Podle stávajícího ustanovení čl. 4 odst. 3 není jednotným postupem vyřizování žádostí dotčen postup pro udělování víz, který může být vyžadován pro první vstup. Návrh přepracovaného znění v zájmu sladění s ostatními směrnicemi o legální migraci požaduje, aby členské státy, jsou-li požadavky pro vydávání jednotného povolení a udělování víz stanovené unijním nebo vnitrostátním právem splněny, požadované vízum udělily. Cílem této změny je zabránit tomu, aby bylo udělení vstupního víza zamítnuto nebo zpožděno, jsou-li požadavky pro vydání jednotného povolení splněny.

Článek 5 – Příslušný orgán

Článek 5 stanoví řadu procesních záruk v průběhu postupu vyřizování žádostí a přijímání rozhodnutí o jednotném povolení. Podle stávajících ustanovení lze žádost o jednotné povolení podat pouze v cílovém členském státě, takže se celé řízení může výrazně prodloužit kvůli postupu pro získání vstupního víza, který mu předchází. Návrh přepracované směrnice stanoví, že čtyřměsíční lhůta stanovená ve směrnici se vztahuje také na udělení požadovaného víza podle čl. 4 odst. 3. Tato lhůta musí rovněž zahrnovat dobu, kterou příslušné orgány

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. prosince 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (Úř. věst. L 343, 23.12.2011, s. 1).

³² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU ze dne 15. května 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společnosti (Úř. věst. L 157, 27.5.2014, s. 1). Směrnice 2014/36/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 1).

potřebují k provedení kontroly situace na trhu práce před tím, než přijmou rozhodnutí o jednotném povolení.

Články 6 a 7 upravují požadavky na formát jednotného povolení a povolení k pobytu vydaných za jiným účelem, než je výkon práce. Pokud jde o směrnici 2011/98/EU, neprovádějí se žádné změny.

Článek 8 stanoví určité procesní záruky pro žadatele o povolení, konkrétně povinnost písemně zdůvodnit zamítnutí žádosti o vydání, změnu nebo obnovení povolení, jakož i záruku, že žadatel bude písemně informován o orgánu, u něhož může podat opravný prostředek, a o souvisejících lhůtách. Pokud jde o směrnici 2011/98/EU, neprovádějí se žádné změny.

Článek 9 – Přístup k informacím

Článek 9 ukládá členským státům povinnost poskytnout státnímu příslušníkovi třetí země a budoucímu zaměstnavateli na jejich žádost dostatečné informace o dokumentech nezbytných k podání úplné žádosti. Návrh přepracovaného znění zavádí ustanovení, které podrobněji upravuje informace, které musí příslušný orgán poskytnout, včetně informací o právech, povinnostech a procesních zárukách státních příslušníků třetích zemí.

Článek 10 – Poplatky

Článek 10 členským státům umožňuje, aby od žadatelů v příslušných případech požadovali zaplacení poplatků za zpracování žádostí. Přepracované znění vyžaduje, aby členské státy stanovily za zpracování a vydávání povolení přiměřené poplatky založené na poskytnutých službách.

Článek 11 – Práva na základě jednotného povolení

Ustanovení čl. 11 písm. a) až d) stanoví práva přiznaná na základě jednotného povolení: právo na vstup a pobyt, právo na volný přístup na celé území, právo na výkon konkrétního zaměstnání, k němuž je držitel povolení oprávněn, a právo být poučen o svých právech.

Návrh přepracovaného znění zavádí nová ustanovení (čl. 11 odst. 2 až 4), jejichž cílem je zlepšit ochranu pracovníků ze třetích zemí. Na základě navrhovaných změn by jednotné povolení po dobu své platnosti opravňovalo státního příslušníka třetí země ke změně zaměstnavatele. V případě změny zaměstnavatele by měly mít členské státy možnost požadovat oznámení o této změně a provést kontrolu situace na trhu práce. Byl doplněn odstavec 4, který zajišťuje, že pokud držitel jednotného povolení přijde o zaměstnání, umožní členský stát, který v důsledku této ztráty zaměstnání jednotné povolení odejme, aby pracovníci ze třetích zemí zůstali na jeho území po dobu nejméně tří měsíců během platnosti povolení.

Článek 12 – Rovné zacházení

Podle článku 12 směrnice 2011/98/EU mají držitelé jednotného povolení právo na rovné zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu v řadě oblastí včetně pracovních podmínek, svobody sdružování, dávek sociálního zabezpečení, vzdělávání a odborné přípravy, uznávání akademických a odborných kvalifikací, daňových výhod, přístupu ke zboží a službám a přístupu k poradenským službám v oblasti zaměstnanosti. Tentýž článek však povoluje rovné zacházení v některých oblastech omezit.

Odkaz na rovné zacházení ve stávajícím článku 12 týkající se „postupů pro získání bydlení, stanovených vnitrostátním právem, aniž by byla dotčena smluvní svoboda v souladu s unijním a vnitrostátním právem“, a jeho vztah k výjimce podle čl. 12 odst. 2 písm. d) bodu ii) (která členským státům umožňuje omezit přístup k bydlení) je nejasný, a to zejména v otázce, zda se to týká i přístupu k soukromému bydlení. Navrhovanou změnou se objasňuje, že rovné zacházení se vztahuje na přístup k soukromému bydlení a že případná omezení ze strany členských států se mohou týkat pouze přístupu k veřejnému bydlení.

Ustanovení čl. 12 odst. 1 písm. e) dále stanoví rovné zacházení, pokud jde o přístup k sociálnímu zabezpečení, jak je definováno v nařízení (ES) č. 883/2004³³, včetně rodinných dávek. V nedávném rozsudku týkajícím se italských právních předpisů³⁴ Evropský soudní dvůr konstatoval, že právní úprava členského státu, podle níž se pro účely určení nároků na dávku sociálního zabezpečení nepřihlíží k rodinným příslušníkům držitele jednotného povolení, kteří nemají bydliště na území tohoto členského státu, nýbrž ve třetí zemi, kdežto k rodinným příslušníkům státního příslušníka uvedeného členského státu, kteří mají bydliště ve třetí zemi, se přihlíží, není slučitelná s právem EU. Návrh přepracovaného znění uvádí 24. bod odůvodnění směrnice 2011/98/EU do souladu s tímto rozsudkem tím, že zrušuje poslední dvě věty, podle nichž by směrnice měla přiznávat práva pouze těm rodinným příslušníkům, kteří se připojí k pracovníkům ze třetí země, aby pobývali v některém členském státě. Navrhuje se rovněž vypustit odkaz na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni k výkonu práce na základě víza, uvedený v čl. 12 odst. 2 písm. b) druhém pododstavci týkajícím se omezení přístupu k rodinným dávkám. To by znamenalo, že pokud státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou oprávněni k výkonu práce na základě víza, pracují v dotyčném členském státě po dobu delší než 6 měsíců, mají nárok na rodinné dávky.

Články 13 až 14 – Monitorování, posuzování rizik, inspekce a sankce a usnadnění podávání stížností

Zavádějí se nové články s cílem posílit ustanovení o rovném zacházení. Členské státy by měly stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce pro zaměstnavatele v případě porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě této směrnice, zejména pokud jde o pracovní podmínky, svobodu sdružování a spolčování a přístup k dávkám sociálního zabezpečení. Tato opatření by měla zahrnovat monitorování, posuzování rizik a případně inspekce.

Aby bylo vymáhání účinnější, měly by být zavedeny mechanismy podávání stížností. Tyto mechanismy by měly být k dispozici nejen držitelům jednotného povolení, ale i třetím stranám, které mají v souladu s kritérii stanovenými ve vnitrostátním právu oprávněný zájem na zajištění souladu s touto směrnicí, jakož i příslušným orgánům členských států, pokud je to ve vnitrostátním právu stanoveno. Důkazy totiž naznačují, že státní příslušníci třetích zemí často o existenci takových mechanismů nevědí, nebo se je zdráhají svým jménem využívat, protože se obávají dopadů na možnosti současného nebo budoucího zaměstnání.

Článek 14 – Informování veřejnosti

Návrh přepracovaného znění směrnice stanoví podrobnější povinnosti členských států, pokud jde o informování veřejnosti. Revidovaná opatření zahrnují povinnost poskytnout informace o

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1).

³⁴ Věc C-302/19 – Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) v. WS. Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. listopadu 2020.

podkladech nezbytných k podání žádosti a o podmínkách vstupu a pobytu, včetně práv, povinností a procesních záruk státních příslušníků třetích zemí.

Články 15 až 18

Tyto články stanoví pravidla pro podávání zpráv, kontaktní místa, provedení ve vnitrostátním právu, vstup v platnost a určení, jak se již stanoví ve směrnici 2011/98/EU.

Článek 19 stanoví, že návrhem se formálně zrušuje stávající směrnice 2011/98/EU o jednotném povolení.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (přepracované znění)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 79 odst. 2 písm. a) a b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru³⁵,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů³⁶,

v souladu s řádným legislativním postupem³⁷,

vzhledem k těmto důvodům:

↓ nový

(1) Ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU³⁸ je třeba provést řadu změn. Z důvodu srozumitelnosti by uvedená směrnice měla být přepracována.

↓ 2011/98/EU 1. bod odůvodnění (přizpůsobený)

~~Za účelem postupného vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva stanoví Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) opatření, která mají být přijata v oblasti azylu, přistěhovalectví a ochrany práv státních příslušníků třetích zemí.~~

³⁵ Úř. věst. C 27, 3.2.2009, s. 114.

³⁶ Úř. věst. C 257, 9.10.2008, s. 20.

³⁷ Postoj Evropského parlamentu ze dne 24. března 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 24. listopadu 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. prosince 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (Úř. věst. L 343, 23.12.2011, s. 1).

↓ 2011/98/EU 2. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

~~Evropská rada na svém zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 uznala nutnost harmonizace vnitrostátních právních předpisů upravujících podmínky přijímání a pobytu státních příslušníků třetích zemí. V této souvislosti zejména prohlásila, že Evropská unie by měla zajistit spravedlivé zacházení se státními příslušníky třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na území členských států, a že důraznější politika integrace by měla směřovat k tomu, aby jim byla přiznána práva a povinnosti srovnatelné s právy a povinnostmi občanů Unie. V souladu s tím Evropská rada požádala Radu, aby přijala právní nástroje na základě návrhů Komise. Nezbytnost dosažení cílů vytyčených v Tampere byla znovu potvrzena Stockholmským programem přijatým Evropskou radou na jednání konaném ve dnech 10. a 11. prosince 2009.~~

↓ 2011/98/EU 3. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

- (2) Ustanovení o jednotném postupu pro vyřizování žádostí ústící v kombinovaný doklad, který bude v rámci jediného správního aktu zahrnovat jak povolení k pobytu, tak pracovní povolení, by měla přispět ke zjednodušení a harmonizaci pravidel, která se v současnosti používají v členských státech. ~~Toto procesní zjednodušení již bylo několika členskými státy zavedeno, přičemž s sebou přineslo účinnější postup jak pro migranty, tak pro jejich zaměstnavatele, a umožnilo snáze kontrolovat oprávněnost jejich pobytu a legalnost jejich zaměstnání.~~

↓ 2011/98/EU 4. bod odůvodnění

- (3) Aby umožnily první vstup na své území, měly by mít členské státy možnost vydat jednotné povolení, nebo pokud takové povolení vydávají pouze po vstupu na své území, vízum. Členské státy by měly tato jednotná povolení nebo víza vydávat včas.

↓ 2011/98/EU 5. bod odůvodnění

- (4) Je třeba stanovit procesní pravidla pro postup posuzování žádostí o jednotné povolení. Tento postup by měl být s ohledem na běžné pracovní vytížení správních orgánů členských států účinný a snadno zvládnutelný, transparentní a spravedlivý, aby dotýcným osobám nabízel odpovídající právní jistotu.

↓ 2011/98/EU 6. bod odůvodnění

- (5) Ustanoveními této směrnice by neměla být dotčena pravomoc členských států regulovat přijímání státních příslušníků třetích zemí, včetně objemu vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání.

↓ nový

- (6) Tato směrnice by se měla vztahovat na pracovní poměry pracovníků ze třetích zemí se zaměstnavateli. V případě, že vnitrostátní právo některého členského státu umožňuje přijmout státního příslušníka třetí země prostřednictvím agentury práce, která je na

jeho území usazena a s níž má tento pracovník pracovní poměr, neměly by být takové agentury vyloučeny z oblasti působnosti této směrnice.

↓ 2011/98/EU 7. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

- (7) Tato směrnice by se neměla vztahovat na vyslané státní příslušníky třetích zemí ☒ , na něž se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES³⁹ ☒. To by nemělo bránit státním příslušníkům třetích zemí, kteří oprávněně pobývají a legálně pracují v některém členském státě a byli vysláni do jiného členského státu, aby po dobu svého vyslání nadále požívali rovného zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu původu, pokud jde o ty podmínky zaměstnání, které nejsou ovlivněny uplatňováním směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ~~ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb~~⁴⁰.

↓ nový

- (8) Oblast působnosti této směrnice by v zájmu přiznání širšího souboru práv měla zahrnovat státní příslušníky třetích zemí, kterým byla přiznána ochrana v souladu s vnitrostátním právem, mezinárodními závazky nebo praxí členského státu.

↓ 2011/98/EU 8. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

- (9) Tato směrnice by se neměla vztahovat na státní příslušníky třetích zemí, kteří nabyli právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů v souladu se směrnicí Rady 2003/109/ES ~~ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty~~⁴¹, jelikož mají ☒ obecně ☒ výhodnější právní postavení a zvláštní druh povolení k pobytu „dlouhodobě pobývajících rezidentů – EU“.

↓ 2011/98/EU 9. bod odůvodnění
⇒ nový

- (10) Tato směrnice by se neměla vztahovat na státní příslušníky třetích zemí, kteří byli přijati na území členského státu za účelem výkonu sezónní práce ⇒ a kteří požádali o přijetí nebo byli přijati na území členského státu v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU⁴², neboť jsou zahrnuti do oblasti působnosti směrnice 2014/36/EU, která zavedla zvláštní režim ⇐ ~~; vzhledem k jejich dočasnému postavení.~~

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1).

⁴⁰ Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1.

⁴¹ Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (Úř. věst. L 16, 23.1.2004, s. 44).

⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU ze dne 26. února 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 375).

↓ 2011/98/EU 10. bod
odůvodnění
⇒ nový

- ~~(11)~~ Povinností členských států určit, zda má žádost podávat státní příslušník třetí země, nebo jeho zaměstnavatel, by neměla být dotčena případná ujednání požadující zapojení obou těchto stran do příslušného řízení. Členské státy by měly rozhodnout, zda má být žádost ⇒ povolit podání žádosti ⇐ o jednotné povolení podána ⇒ jak ⇐ v cílovém členském státě, nebo ⇒ tak ⇐ ze třetí země. ~~V případech, kdy státnímu příslušníkovi třetí země není povoleno podat žádost ze třetí země, by členské státy měly zajistit, aby žádost mohl podat zaměstnavatel v cílovém členském státě.~~

↓ 2011/98/EU 11. bod
odůvodnění
⇒ nový

- (12) Ustanovení této směrnice o jednotném postupu vyřizování žádostí a o jednotném povolení by se neměla týkat jednotných nebo dlouhodobých víz ⇒, s výjimkou povinnosti členských států vydat požadované vízum ve čtyřměsíční lhůtě stanovené pro přijetí rozhodnutí o jednotném povolení ⇐.

↓ 2011/98/EU 13. bod
odůvodnění
⇒ nový

- (13) Lhůta pro přijetí rozhodnutí o žádosti by ~~neměla zahrnovat dobu nezbytnou pro uznání odborné kvalifikace nebo dobu nezbytnou pro vydání víza.~~ ⇒ měla zahrnovat jak dobu nezbytnou v příslušných případech pro vydání víza, tak dobu nezbytnou pro provedení kontroly situace na trhu práce. ⇐ ~~Touto směrnicí by neměly být dotčeny vnitrostátní postupy uznávání diplomů.~~

↓ nový

- (14) Proto by členské státy měly provést za účelem vydání jak jednotného povolení, tak požadovaného víza pouze jednu věcnou kontrolu dokumentů předložených žadatelem, aby se zabránilo zdvojování práce a prodlužování postupů. Členské státy by také měly od žadatelů požadovat, aby příslušné dokumenty předložili pouze jednou.

↓ 2011/98/EU 12. bod
odůvodnění

- (15) Určením příslušného orgánu podle této směrnice by neměly být dotčeny pravomoci ani úloha jiných orgánů a případně sociálních partnerů, pokud jde o posuzování žádosti a rozhodnutí o ní.

↓ 2011/98/EU 13. bod
odůvodnění (přízpůsobený)

- (16) Lhůta pro přijetí rozhodnutí o žádosti by ☒ však ☐ neměla zahrnovat dobu nezbytnou pro uznání odborné kvalifikace ~~nebo dobu nezbytnou pro vydání víza~~. Touto směrnicí by neměly být dotčeny vnitrostátní postupy uznávání diplomů.
-

↓ 2011/98/EU 14. bod
odůvodnění (přízpůsobený)

- (17) Jednotné povolení by mělo být navrženo v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1030/2002 ~~ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí~~⁴³, které umožňuje členským státům uvádět doplňující informace, zejména zda je dotyčné osobě povolen výkon práce. Členský stát by měl uvést, mimo jiné za účelem lepší kontroly migrace, nejenom v jednotném povolení, ale také ve všech vydaných povoleních k pobytu informace, které se týkají povolení k výkonu práce, bez ohledu na druh povolení nebo ~~právní titul~~ ☒ povolení k ☐ pobytu, ~~na základě kterého na jehož základě~~ byl státní příslušník třetí země přijat na území členského státu a byl mu poskytnut přístup na trh práce dotčeného členského státu.
-

↓ 2011/98/EU 15. bod
odůvodnění

- (18) Ustanovení této směrnice o povoleních k pobytu vydaných za jiným účelem, než je výkon práce, by se měla týkat pouze podoby těchto povolení a neměla by jimi být dotčena unijní nebo vnitrostátní pravidla pro postupy pro přijímání a postupy pro vydávání těchto povolení.
-

↓ 2011/98/EU 16. bod
odůvodnění

- (19) Ustanovení této směrnice o jednotném povolení a o povolení k pobytu vydaném za jiným účelem, než je výkon práce, by neměla bránit členským státům ve vydávání dalšího dokumentu v papírové podobě, jenž by umožňoval poskytnutí přesnějších informací o pracovním poměru, neboť pro takové informace není v povolení k pobytu dostatek prostoru. Takového dokumentu lze využít pro předcházení vykořisťování státních příslušníků třetích zemí a pro boj proti nelegálnímu zaměstnávání, avšak pro členské státy by mělo být jeho použití dobrovolné, přičemž daný dokument by neměl nahrazovat pracovní povolení, neboť by tak docházelo k narušení koncepce jednotného povolení. Uvedené informace lze rovněž uchovávat v elektronické podobě za využití technických možností podle článku 4 a podle bodu ~~2016~~ písm. a) přílohy I nařízení (ES) č. 1030/2002.

⁴³ Nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí (Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1).

↓ 2011/98/EU 17. bod
odůvodnění

- (20) Podmínky a kritéria, na základě kterých může být žádost o vydání, změnu či obnovení jednotného povolení zamítnuta, nebo na jejichž základě může být jednotné povolení odňato, by měly být objektivní a měly by být stanoveny vnitrostátními právními předpisy, a to včetně podmínky dodržovat zásadu upřednostňování pracovníků Unie, jak vyplývá zejména z příslušných ustanovení aktů o přistoupení z roku 2003 a z roku 2005. Rozhodnutí o zamítnutí nebo odnětí jednotného povolení by měla být řádně odůvodněna.

↓ 2011/98/EU 18. bod
odůvodnění

- (21) Státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou držiteli platného cestovního dokladu a jednotného povolení vydaného členským státem, který uplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, by měli být oprávněni vstoupit a volně se pohybovat na území členských států, jež uplatňují schengenské *acquis* v plném rozsahu, po dobu nejvýše tří měsíců během jakéhokoli šestiměsíčního období v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399⁴⁴ ~~(ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex)~~⁴⁵ a článkem 21 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (Schengenská úmluva)⁴⁶.

↓ 2011/98/EU 19. bod
odůvodnění

- (22) Chybí-li horizontální právní předpisy Unie, práva státních příslušníků třetích zemí se liší podle toho, ve kterém členském státě vykonávají práci a jaká je jejich státní příslušnost. S cílem dále rozvíjet soudržnou přistěhovaleckou politiku, snížit rozdíl v právech, která mají občané Unie a státní příslušníci třetích zemí, kteří legálně pracují v členském státě, a doplnit stávající *acquis* v oblasti přistěhovalectví, by měl být stanoven soubor práv, zejména s cílem vymezit oblasti, ve kterých je zajištěna rovnost zacházení s uvedenými pracovníky ze třetích zemí, kteří zatím nejsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, ve srovnání s vlastními státními příslušníky členského státu. Cílem takových ustanovení je zavést minimální rovné podmínky v rámci Unie a uznat, že tito státní příslušníci třetích zemí přispívají hospodářství Unie svou prací a daňovými odvody; kromě toho mají uvedená ustanovení sloužit jako ochrana, díky níž bude omezena nekalá soutěž mezi vlastními státními příslušníky členského státu a státními příslušníky třetích zemí v důsledku možného vykořisťování státních příslušníků třetích zemí. Pracovník ze třetí země by měl být v této směrnici vymezen,

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 77, 23.3.2016, p. 1).

⁴⁵ Úř. věst. L 105, 13.4.2006, s. 1.

⁴⁶ Úř. věst. L 239, 22.9.2000, s. 19.

aniž je dotčen výklad pojmu pracovního poměru v jiných ustanoveních práva Unie, jako státní příslušník třetí země, který byl přijat na území některého členského státu, oprávněně pobývá na jeho území a je v daném členském státě oprávněn pracovat v rámci placeného poměru v souladu s vnitrostátním právem nebo s vnitrostátní praxí.

↓ 2011/98/EU 20. bod
odůvodnění (přízpůsobený)

- (23) Všichni státní příslušníci třetích zemí, kteří oprávněně pobývají a pracují ve členských státech, by měli bez ohledu na původní účel nebo důvod přijetí požívat přinejmenším společného souboru práv vycházejícího z rovného zacházení ve srovnání se státními příslušníky hostitelského členského státu. Právo na rovné zacházení v oblastech ☒ , na něž se vztahuje tato směrnice, ~~☒ vymezených touto směrnicí~~ by mělo být přiznáno nejen těm státním příslušníkům třetích zemí, kteří byli přijati v členském státě za účelem výkonu práce, nýbrž i těm, kteří byli přijati z jiných důvodů a byl jim poskytnut přístup na trh práce tohoto členského státu v souladu s jinými ustanoveními unijního nebo vnitrostátního práva, včetně rodinných příslušníků pracovníků ze třetích zemí, kteří byli přijati členskými státy v souladu se směrnicí Rady 2003/86/ES ~~ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny~~⁴⁷, státních příslušníků třetích zemí, kteří byli přijati členským státem v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801⁴⁸ Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby⁴⁹, a vědeckých pracovníků, kteří byli přijati v souladu se směrnicí Rady 2005/71/ES ze dne 12. října 2005 o zvláštním postupu pro přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu⁵⁰.

↓ 2011/98/EU 21. bod
odůvodnění

- (24) Právo na rovné zacházení ve vymezených oblastech by mělo být úzce spojeno s oprávněným pobytem státního příslušníka třetí země a přístupem na trh práce v členském státě, které jsou zakotveny v jednotném povolení, jež zahrnuje oprávnění pobývat a vykonávat práci, a v povolení k pobytu vydaném pro jiné účely, jež bude obsahovat informace o povolení k výkonu práce.

↓ 2011/98/EU 22. bod
odůvodnění

- (25) Pracovní podmínky podle této směrnice by měly zahrnovat přinejmenším mzdu a výpověď, podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví na pracovišti, pracovní dobu a dovolenou, a to při zohlednění platných kolektivních smluv.

⁴⁷ Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, 3.10.2003, s. 12).

⁴⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).

⁴⁹ Úř. věst. L 275, 23.12.2004, s. 12.

⁵⁰ Úř. věst. L 289, 3.11.2005, s. 15.

↓ 2011/98/EU 23. bod
odůvodnění

- (26) Členský stát by měl uznat odbornou kvalifikaci státního příslušníka třetí země získanou v jiném členském státě stejným způsobem jako u občanů Unie a měl by zohlednit kvalifikace získané ve třetí zemi v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ~~ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací~~⁵¹. Právem na rovné zacházení, jež je přiznáno pracovníkům ze třetích zemí, pokud jde o uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o odborné kvalifikaci v souladu s odpovídajícími vnitrostátními postupy, by neměla být dotčena pravomoc členských států přijímat tyto pracovníky ze třetích zemí na svůj trh práce.

↓ 2011/98/EU 24. bod
odůvodnění

- ~~(27) Pracovníci ze třetích zemí by měli mít právo na rovné zacházení, pokud jde o sociální zabezpečení. Oblasti sociálního zabezpečení jsou vymezeny nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení~~⁵². Ustanovení o rovném zacházení uvedená v této směrnici, pokud jde o dávky sociálního zabezpečení, by se měla vztahovat rovněž na pracovníky přijaté do členského státu přímo ze třetí země. Tato směrnice by však neměla přiznávat pracovníkům ze třetích zemí více práv, než která jsou již stanovena ve stávajících právních předpisech Unie v oblasti sociálního zabezpečení státních příslušníků třetích zemí v situacích s přeshraničním prvkem. ~~Tato směrnice by dále neměla přiznávat práva týkající se situací, které jsou mimo oblast působnosti práva Unie, například ve vztahu k rodinným příslušníkům pobývajícím ve třetí zemi. Tato směrnice by měla poskytovat práva pouze těm rodinným příslušníkům, kteří se připojí k pracovníkům ze třetí země, aby pobývali v některém členském státě na základě sloučení rodiny, nebo těm, kteří již v daném členském státě oprávněně pobývají.~~

↓ 2011/98/EU 25. bod
odůvodnění

- (28) Členské státy by měly zajistit rovné zacházení alespoň příslušníkům třetích zemí, kteří jsou zaměstnaní nebo kteří jsou po minimální době zaměstnání registrováni jako nezaměstnaní. Jakýmkoli omezením rovného zacházení v oblasti sociálního zabezpečení podle této směrnice by neměla být dotčena práva přiznaná v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ~~ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti~~⁵³.

⁵¹ Směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací (Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22).

⁵² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁵³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti (Úř. věst. L 344, 29.12.2010, s. 1).

↓ 2011/98/EU 26. bod
odůvodnění

- (29) Právo Unie neomezuje pravomoc členských států uspořádat svůj systém sociálního zabezpečení. ~~Pokud neexistuje harmonizace na úrovni Unie,~~ Každý členský stát stanoví podmínky, za nichž jsou dávky sociálního zabezpečení poskytovány, jakož i výši těchto dávek a dobu jejich poskytování. Při výkonu této pravomoci by však členské státy měly jednat v souladu s právem Unie.
-

↓ 2011/98/EU 27. bod
odůvodnění

- (30) Rovné zacházení s pracovníky ze třetích zemí by se nemělo vztahovat na opatření v oblasti odborné přípravy, která jsou financována v rámci systémů sociální pomoci.
-

↓ nový

- (31) V zájmu posílení rovného zacházení s pracovníky ze třetích zemí by členské státy měly stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce pro zaměstnavatele v případě porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice, zejména pokud jde o pracovní podmínky, svobodu sdružování a spolčování a přístup k dávkám sociálního zabezpečení.
- (32) Za účelem řádného prosazování této směrnice by měly členské státy zajistit zavedení vhodných mechanismů pro monitorování zaměstnavatelů a v příslušných případech na svém území provádět vhodné, účinné a odpovídající inspekce. Výběr zaměstnavatelů, kteří budou předmětem inspekce, by měl především vycházet z posouzení rizik, jež vypracují příslušné orgány členských států s přihlédnutím k faktorům, jako je například odvětví, ve kterém daná společnost vykonává svou činnost, či případné dřívější porušení předpisů.
- (33) Členské státy by rovněž měly zavést účinné mechanismy, které umožní pracovníkům ze třetích zemí domáhat se právními prostředky nápravy a podávat stížnosti přímo nebo prostřednictvím příslušných třetích stran, které mají v souladu s kritérii stanovenými ve vnitrostátním právu oprávněný zájem na zajištění souladu s touto směrnicí, jako jsou odborové svazy nebo jiná sdružení anebo příslušné orgány. To se považuje za nezbytné pro řešení situací, kdy pracovníci ze třetích zemí nemají o existenci donucovacích mechanismů povědomí nebo například kvůli obavám před možnými důsledky váhají, zda je mají svým jménem využívat.
- (34) Jednotné povolení by mělo státního příslušníka třetí země po dobu své platnosti opravňovat ke změně zaměstnavatele. Členské státy by měly mít možnost v případě změny zaměstnavatele požadovat oznámení této změny a provést kontrolu situace na trhu práce. Jednotné povolení by v případě nezaměstnanosti držitele nemělo být odňato po dobu nejméně tří měsíců.
-

↓ 2011/98/EU 28. bod
odůvodnění

- (35) Tato směrnice by měla být používána, aniž jsou dotčena příznivější ustanovení obsažená v právu Unie a v příslušných mezinárodních nástrojích.

↓ 2011/98/EU 29. bod
odůvodnění

- (36) Členské státy by měly uvést v účinnost ustanovení této směrnice bez diskriminace na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických vlastností, jazyka, náboženského vyznání nebo víry, politických nebo jiných názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, postižení, věku nebo sexuální orientace, zejména v souladu se směrnicí Rady 2000/43/ES ~~ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ,~~⁵⁴ a směrnicí Rady 2000/78/ES ~~ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání~~⁵⁵.
-

↓ 2011/98/EU 30. bod
odůvodnění

- (37) Jelikož cílů této směrnice, totiž stanovení jednotného postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a společného souboru práv pro pracovníky ze třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu a účinků opatření lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
-

↓ 2011/98/EU 31. bod
odůvodnění

- (38) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané v Listině základních práv Evropské unie v souladu s čl. 6 odst. 1 Smlouvy o EU.
-

↓ 2011/98/EU 32. bod
odůvodnění (přízpusobený)

~~Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise o informativních dokumentech ze dne 28. září 2011 zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.~~

⁵⁴ Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22).

⁵⁵ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16).

↓ 2011/98/EU 33. bod
odůvodnění (přizpůsobený)
⇒ nový

- (39) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Irsko tyto členské státy neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.

[NEBO]

[V souladu s články 1 a 2 ⇒ článkem 4a Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se tyto členské státy neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná. ⇒ oznámilo Irsko [dopisem ze dne...] své přání účastnit se přijímání a používání této směrnice.]

↓ 2011/98/EU 34. bod
odůvodnění

- (40) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.

⇒ nový

- (41) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ustanovení, která v porovnání s předchozí směrnicí představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení vyplývá z uvedené předchozí směrnice.
- (42) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení směrnic ve vnitrostátním právu uvedené v příloze I části B,

↓ 2011/98/EU (přizpůsobený)
⇒ nový

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Tato směrnice stanoví:

- (a) jednotný postup pro vyřizování žádostí o vydání jednotného povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí za účelem výkonu práce na území některého členského státu, s cílem zjednodušit postupy pro jejich přijímání a usnadnit kontrolu jejich právního postavení;
 - (b) společný soubor práv pro pracovníky ze třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě, založený na zásadě rovného zacházení ve srovnání se státními příslušníky daného členského státu, bez ohledu na původní důvod jejich přijetí na území tohoto členského státu.
2. Touto směrnicí nejsou dotčeny pravomoci členských států, pokud jde o ☒ objem ☒ přijímání státních příslušníků třetích zemí ☒ , kteří přicházejí ze třetích zemí za účelem hledání zaměstnání ☒ na jejich území.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- (a) „státním příslušníkem třetí země“ osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 20 odst. 1 Smlouvy o fungování EU;
- (b) „pracovníkem ze třetí země“ státní příslušník třetí země, který byl přijat na území členského státu a který oprávněně pobývá na jeho území a je v daném členském státě oprávněn pracovat v rámci ~~placeného~~ ⇒ pracovního ⇐ poměru v souladu s vnitrostátním právem nebo s vnitrostátní praxí;

↓ nový

- (c) „zaměstnavatelem“ jakákoli fyzická osoba nebo jakýkoli právní subjekt, včetně agentur práce, pro které nebo podle jejichž pokynů či pod jejichž dohledem je zaměstnání vykonáváno;

↓ 2011/98/EU

~~de~~) „jednotným povolením“ povolení k pobytu vydané orgány členského státu, které umožňuje státnímu příslušníkovi třetí země oprávněně pobývat na jeho území za účelem výkonu práce;

~~ed~~) „jednotným postupem vyřizování žádostí“ jakýkoliv postup, který na základě jediné žádosti o povolení pobývat a vykonávat práci na území členského státu podané státním příslušníkem třetí země nebo jeho zaměstnavatelem vede k rozhodnutí o této žádosti o jednotné povolení.

Článek 3

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na:

- (a) státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o pobyt v členském státě za účelem výkonu práce;
- (b) státní příslušníky třetích zemí, kteří byli členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za jiným účelem, než je výkon práce, kteří

jsou oprávněni k výkonu práce a kteří jsou držiteli povolení k pobytu v souladu s nařízením (ES) č. 1030/2002, a

- (c) státní příslušníky třetích zemí, kteří byli členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za účelem výkonu práce.

2. Tato směrnice se nevztahuje na státní příslušníky třetích zemí:

a) kteří jsou rodinnými příslušníky občanů Unie, kteří vykonali nebo vykonávají právo volného pohybu v rámci Unie v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ~~ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států~~⁵⁶;

b) kteří spolu se svými rodinnými příslušníky, a bez ohledu na svou státní příslušnost, požívají práv na volný pohyb rovnocenných s právy občanů Unie podle dohod mezi Unií a jejími členskými státy nebo dohod mezi Unií a třetími zeměmi;

↓ 2011/98/EU (přizpůsobený)

c) ☒ na které se vztahuje směrnice 96/71/ES ~~☒ kteří jsou vysláni~~, a to po dobu, po kterou jsou vysláni ☒ na území dotčeného členského státu ☒;

d) kteří požádali o přijetí nebo byli přijati na území členského státu jako osoby převedené v rámci společnosti ☒ v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU ~~☒~~⁵⁷;

e) kteří požádali o přijetí nebo byli přijati na území členského státu jako sezónní pracovníci ~~nebo jako au-pair~~ ☒ v souladu se směrnicí 2014/36/EU nebo jako au-pair v souladu se směrnicí (EU) 2016/801 ☒;

↓ 2011/98/EU

f) kteří jsou oprávněni pobývat v členském státě na základě dočasné ochrany nebo kteří zažádali o povolení k pobytu v tomto členském státě z tohoto důvodu a vyčkávají rozhodnutí o svém právním postavení;

g) kterým byla přiznána mezinárodní ochrana podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU⁵⁸ ~~Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany~~⁵⁹; nebo kteří o mezinárodní ochranu podle uvedené směrnice požádali a o jejichž žádosti nebylo dosud s konečnou platností rozhodnuto;

⁵⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77).

⁵⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU ze dne 15. května 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společnosti (Úř. věst. L 157, 27.5.2014, s. 1).

⁵⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9).

⁵⁹ Úř. věst. L 204, 30.9.2004, s. 12.

~~h) kterým byla přiznána ochrana v souladu s vnitrostátním právem, mezinárodními závazky nebo praxí členského státu nebo kteří o ochranu v souladu s vnitrostátním právem, mezinárodními závazky nebo praxí členského státu požádali a o jejichž žádosti nebylo s konečnou platností rozhodnuto;~~

h) kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty v souladu se směrnicí 2003/109/ES;

i) jejichž navrácení bylo odloženo z faktických nebo právních důvodů;

j) kteří zažádali o přijetí nebo kteří byli přijati na území členského státu jako osoby samostatně výdělečně činné;

k) kteří zažádali o přijetí nebo byli přijati jako námořníci za účelem zaměstnání či práce v jakékoli funkci na palubě lodi registrované v členském státě nebo plující pod vlajkou členského státu.

3. Členské státy mohou rozhodnout, že se kapitola II nevztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni pracovat na území členského státu po dobu nepřesahující šest měsíců nebo kteří byli přijati do členského státu za účelem studia.
4. Kapitola II se nepoužije na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni k výkonu práce na základě víza.

KAPITOLA II

JEDNOTNÝ POSTUP VYŘIZOVÁNÍ ŽÁDOSTÍ A JEDNOTNÉ POVOLENÍ

Článek 4

Jednotný postup vyřizování žádostí

↓ 2011/98/EU

⇒ nový

1. Žádost o vydání, změnu či obnovení jednotného povolení se podává v rámci jednotného postupu vyřizování žádostí. Členské státy určí, zda má žádost o jednotné povolení podat státní příslušník třetí země, nebo jeho zaměstnavatel. Členské státy se rovněž mohou rozhodnout přijímat žádosti od obou. Má-li žádost podat státní příslušník třetí země, umožní mu členské státy podat žádost \Rightarrow jak \Leftarrow ze třetí země \Rightarrow , tak \Leftarrow ~~nebo, pokud tak stanoví vnitrostátní právní předpisy,~~ na území členského státu, na němž státní příslušník třetí země oprávněně pobývá.

2. Členské státy žádost posoudí žádost podanou podle odstavce 1 a přijmou rozhodnutí o vydání, změně či obnovení jednotného povolení, pokud žadatel splňuje požadavky stanovené v unijním nebo vnitrostátním právu. Rozhodnutí o vydání, změně či obnovení jednotného povolení představuje jediný správní akt zahrnující povolení k pobytu i pracovní povolení.

~~3. Jednotným postupem vyřizování žádostí není dotčen postup pro udělování víz, který může být vyžadován pro první vstup.~~

↓ nový

3. Pokud jsou splněny požadavky stanovené unijním nebo vnitrostátním právem a pokud členský stát vydává jednotná povolení pouze na svém území, udělí dotčený členský stát státnímu příslušníkovi třetí země požadované vízum.

↓ 2011/98/EU

4. V případě splnění stanovených podmínek vydají členské státy jednotné povolení státním příslušníkům třetích zemí, kteří požádají o přijetí, a již přijatým státním příslušníkům třetích zemí, kteří požádají o obnovení či změnu svých povolení k pobytu poté, co vstoupí v platnost vnitrostátní prováděcí právní předpisy.

Článek 5

Příslušný orgán

1. Členské státy určí orgán příslušný k přijímání žádostí a vydávání jednotného povolení.
 2. Příslušný orgán rozhoduje o celé žádosti co nejdříve, v každém případě nejpozději do čtyř měsíců ode dne jejího podání.
-

↓ 2011/98/EU (přizpůsobený)

⇒ nový

~~Za mimořádných okolností souvisejících s obtížností posouzení žádosti může být lhůta uvedená v prvním pododstavci~~ ⇒ zahrnuje provedení kontroly situace na trhu práce a udělení požadovaného víza podle čl. 4 odst. 3. ⇐ ☒ Za mimořádných okolností souvisejících s obtížností posouzení žádosti může být tato lhůta ☒ prodloužena.

↓ 2011/98/EU

Pro případ, kdy rozhodnutí není učiněno ve lhůtě stanovené v tomto odstavci, jsou stanoveny právní důsledky vnitrostátními právními předpisy.

3. Příslušný orgán rozhodnutí písemně oznámí žadateli v souladu s oznamovacími postupy stanovenými příslušnými vnitrostátními právními předpisy.
4. V případě, že informace nebo dokumenty připojené k žádosti nejsou podle kritérií stanovených ve vnitrostátním právu úplné, příslušný orgán písemně vyrozumí žadatele o tom, že jsou požadovány dodatečné informace nebo dokumenty, přičemž stanoví přiměřenou lhůtu pro jejich předložení. Lhůta uvedená v odstavci 2 se pozastaví do doby, než příslušný orgán nebo jiné dotčené orgány obdrží požadované dodatečné informace. Pokud dodatečné informace nebo dokumenty nejsou v této lhůtě poskytnuty, může příslušný orgán žádost zamítnout.

Článek 6

Jednotné povolení

1. Členské státy při vydávání jednotného povolení použijí jednotný vzor stanovený nařízením (ES) č. 1030/2002 a uvedou informace týkající se pracovního povolení v souladu s písm. a) ~~bodem body 12 a 167-5-9~~ přílohy uvedeného nařízení.

Členské státy mohou uvést další informace o pracovním poměru státního příslušníka třetí země (například jméno a adresu zaměstnavatele, místo výkonu zaměstnání, pracovní náplň, pracovní dobu, odměnu) v papírové podobě nebo tyto údaje uložit v elektronické podobě podle článku 4 nařízení (ES) č. 1030/2002 a podle písm. a) bodu ~~2016~~ přílohy uvedeného nařízení.

2. Členské státy při vydávání jednotného povolení nevydávají žádná dodatečná povolení za účelem prokázání povolení přístupu na trh práce.

Článek 7

Povolení k pobytu vydaná za jiným účelem, než je výkon práce

↓ 2011/98/EU (přizpůsobený)

1. Při vydávání povolení k pobytu ☒ za jiným účelem, než je výkon práce, ☒ v souladu s nařízením (ES) č. 1030/2002 členské státy uvedou informace týkající se pracovního povolení bez ohledu na druh povolení.

↓ 2011/98/EU

Členské státy mohou uvést další informace o pracovním poměru státního příslušníka třetí země (například jméno a adresu zaměstnavatele, místo výkonu zaměstnání, pracovní náplň, pracovní dobu, odměnu) v papírové podobě nebo tyto údaje uložit v elektronické podobě podle článku 4 nařízení (ES) č. 1030/2002 a podle písm. a) bodu ~~2016~~ přílohy uvedeného nařízení.

2. Při vydávání povolení k pobytu podle nařízení (ES) č. 1030/2002 členské státy nevydávají dodatečná povolení prokazující povolení přístupu na trh práce.

Článek 8

Procesní záruky

1. V písemném oznámení rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání, změnu nebo obnovení jednotného povolení nebo rozhodnutí, kterým se jednotné povolení odnímá na základě požadavků stanovených unijním nebo vnitrostátním právem, je uvedeno odůvodnění.

2. Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání, změnu nebo obnovení či o odnětí jednotného povolení je možné podat opravný prostředek v dotčeném členském státě v souladu s vnitrostátním právem. V písemném oznámení podle odstavce 1 je uveden soud nebo správní orgán, u kterého může dotčená osoba podat opravný prostředek, a lhůta pro toto podání.

↓ 2011/98/EU (přizpůsobený)

⇒ nový

3. Žádost může být považována za nepřípustnou z důvodu stanovení objemu vstupů přijímaných státních příslušníků třetích zemí přicházejících ☒ ze třetích zemí ☒ za účelem výkonu zaměstnání, a nemusí být z tohoto důvodu zpracována.

Článek 9

Přístup k informacím

Členské státy \Rightarrow jednoduše zpřístupní a \Leftarrow poskytnou na žádost:

- a) státnímu příslušníkovi třetí země a budoucímu zaměstnavateli dostatečné informace o ☒ veškerých podkladech ☒ dokumentech nezbytných k podání úplné žádosti;

↓ nový

- b) informace o podmínkách vstupu a pobytu, včetně práv, povinností a procesních záruk státních příslušníků třetích zemí a jejich rodinných příslušníků.

↓ 2011/98/EU (přízpůsobený)

Článek 10

Poplatky

Členské státy případně mohou od žadatelů požadovat zaplacení poplatků za ~~vyřizování~~ ☒ zpracování ☒ žádostí v souladu s touto směrnicí. Výše těchto poplatků je přiměřená a ~~může~~ ☒ musí ☒ vycházet ze skutečně poskytnutých služeb v rámci vyřizování žádostí a vydávání povolení.

Článek 11

Práva na základě jednotného povolení

1. V případě, kdy je ~~podle vnitrostátního práva~~ vydáno jednotné povolení, je jeho držitel po dobu jeho platnosti oprávněn přinejmenším:

- a) ke vstupu a pobytu na území členského státu, který jednotné povolení vydal, pokud držitel splňuje všechny požadavky pro přijetí v souladu s vnitrostátním právem;
- b) k volnému přístupu na celé území členského státu, který jednotné povolení vydal, v rámci omezení stanovených vnitrostátním právem;
- c) k výkonu konkrétního zaměstnání, k němuž je oprávněn podle jednotného povolení v souladu s vnitrostátním právem;
- d) k tomu, aby byl poučen o svých právech souvisejících s povolením, která jsou přiznána na základě této směrnice nebo vnitrostátního práva.

↓ nový

2. Během doby platnosti uvedené v odstavci 1 povolí členské státy držiteli jednotného povolení, aby byl zaměstnán jiným zaměstnavatelem, než je první zaměstnavatel, s nímž tento držitel uzavřel pracovní smlouvu.

3. Během doby platnosti uvedené v odstavci 1 mohou členské státy:

- (a) v souladu s postupy stanovenými vnitrostátním právem požadovat, aby byla změna zaměstnavatele oznámena příslušným orgánům dotčeného členského státu;
- (b) požadovat, aby změna zaměstnavatele podléhala provedení kontroly situace na trhu práce.

Právo držitele jednotného povolení provést tuto změnu zaměstnavatele může být pozastaveno na dobu nejvýše 30 dnů, kdy dotčený členský stát provádí kontrolu situace na trhu práce a ověření, zda jsou splněny požadavky stanovené unijním nebo vnitrostátním právem. Dotčený členský stát může v uvedené lhůtě 30 dnů vznést proti změně zaměstnání námitku.

4. Během doby platnosti uvedené v odstavci 1 nesmí být v případě nezaměstnanosti držitele jednotného povolení odňato toto povolení jeho držiteli po dobu nejméně tří měsíců. Členské státy umožní státnímu příslušníkovi třetí země pobývat na svém území do doby, než příslušné orgány přijmou příslušné rozhodnutí podle odst. 3 písm. b), a to i v případě, že tato doba nejméně tří měsíců již uplynula.

↓ 2011/98/EU

KAPITOLA III

PRÁVO NA ROVNÉ ZACHÁZENÍ

Článek 12

Právo na rovné zacházení

1. Pracovníci ze třetích zemí, kteří jsou uvedeni v čl. 3 odst. 1 písm. b) a c) mají právo na rovné zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu, ve kterém pobývají, pokud jde o:

- a) pracovní podmínky, včetně odměňování, propouštění a zdraví a bezpečnosti na pracovišti;
- b) svobodu sdružování a spolčování a členství v organizaci zastupující pracovníky nebo zaměstnavatele nebo v jakékoli organizaci, jejíž členové náleží k určité profesní skupině, včetně využívání výhod poskytovaných takovými organizacemi, aniž jsou dotčeny vnitrostátní předpisy o veřejném pořádku a veřejné bezpečnosti;
- c) vzdělávání a odbornou přípravu;
- d) uznávání diplomů, osvědčení a jiných odborných kvalifikací v souladu s příslušnými vnitrostátními postupy;
- e) oblasti sociálního zabezpečení, jak jsou definovány v nařízení (ES) č. 883/2004;
- f) daňové výhody, je-li pracovník pro daňové účely považován za rezidenta příslušného členského státu;

↓ 2011/98/EU
⇒ nový

g) přístup ke zboží a službám a dodávky zboží a služeb určených veřejnosti, včetně postupů pro získání ⇒ přístupu k veřejnému a soukromému ⇐ bydlení, stanovených vnitrostátním právem, aniž by byla dotčena smluvní svoboda v souladu s unijním a vnitrostátním právem;

↓ 2011/98/EU

h) poradenské služby poskytované úřady práce.

2. Členské státy mohou rovné zacházení omezit takto:

a) pokud jde o odst. 1 písm. c):

i) omezením jeho uplatnění na ty pracovníky ze třetích zemí, kteří jsou zaměstnání nebo kteří byli zaměstnání a jsou zaregistrováni jako nezaměstnání;

ii) vyloučením těch pracovníků ze třetích zemí, kteří byli na jejich území přijati v souladu se směrnicí 2016/801/EU ~~2004/114/EC~~;

iii) vyloučením grantů a půjček na studium a obživu či jiných grantů a půjček;

↓ 2011/98/EU
⇒ nový

iv) stanovením zvláštních podmínek v souladu s vnitrostátním právem, zahrnujících vysokou úroveň znalostí jazyka a zaplacení školného, jedná-li se o přístup k vysokoškolskému a pomaturitnímu vzdělávání a ⇒ odborné ⇐ přípravě a k odbornému ⇒ vzdělávání a ⇐ přípravě bez přímé spojitosti s výkonem konkrétního zaměstnání;

↓ 2011/98/EU

b) omezením práv poskytnutých pracovníkům ze třetích zemí podle odst. 1 písm. e), aniž by však tato práva byla omezena u pracovníků ze třetích zemí, kteří jsou již zaměstnání nebo kteří byli zaměstnání po dobu nejméně šesti měsíců a kteří jsou zaregistrováni jako nezaměstnání.

Členské státy mohou navíc rozhodnout, že se odst. 1 písm. e), pokud jde o rodinné dávky, nepoužije na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni pracovat na území členského státu po dobu nejvýše šesti měsíců, státní příslušníky třetích zemí, kteří byli přijati za účelem studia, ~~nebo na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni k výkonu práce na základě víza;~~

c) pokud jde o daňové výhody podle odst. 1 písm. f), omezením jeho působnosti na případy, kdy se bydliště nebo obvyklé místo pobytu rodinných příslušníků pracovníka ze třetí země, pro které uplatňuje nárok na daňové zvýhodnění, nachází na území dotčeného členského státu;

d) pokud jde o odst. 1 písm. g):

- i) omezením jeho uplatnění na ty pracovníky ze třetích zemí, kteří jsou zaměstnání:

↓ 2011/98/EU
⇒ nový

- ii) omezením přístupu k ⇒ veřejnému ⇐ bydlení.

↓ 2011/98/EU

3. Právem na rovné zacházení stanoveným v odstavci 1 není dotčeno právo členského státu odejmout povolení k pobytu vydané podle této směrnice, povolení k pobytu vydané za jiným účelem, než je výkon práce, nebo jakékoli jiné povolení pracovat v členském státě, nebo odmítnout jejich obnovení.

4. Pracovníci ze třetích zemí stěhující se do třetí země nebo jejich pozůstalí, kteří pobývají ve třetí zemi a jejichž práva jsou odvozena od dotyčných pracovníků, obdrží v souvislosti se stářím, invaliditou nebo úmrtím zákonný důchod vyplývající z předcházejícího zaměstnání dotyčného pracovníka, na nějž vznikl nárok v souladu s právními předpisy uvedenými v článku 3 nařízení (ES) č. 883/2004, a to za stejných podmínek a podle stejné výměry jako státní příslušníci dotčených členských států, kteří se odstěhují do třetí země.

↓ nový

Článek 13

Monitorování, posuzování rizik, inspekce a sankce

1. Členské státy stanoví opatření za účelem prevence možného porušování vnitrostátních předpisů přijatých podle článku 12 ze strany zaměstnavatelů. Preventivní opatření zahrnují monitorování, posuzování a případně inspekce v souladu s vnitrostátním právem nebo správní praxí.

2. Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle článku 12 ze strany zaměstnavatelů. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy Komisi neprodleně oznámí uvedená pravidla a opatření, jakož i veškeré následné změny, které se jich týkají.

3. Členské státy zajistí přístup na pracoviště pro služby pověřené inspekci práce nebo jiné příslušné orgány a – pokud tak pro vnitrostátní pracovníky stanoví vnitrostátní právo – organizace zastupující zájmy pracovníků.

Článek 14

Zjednodušené podávání stížností a zjednávání právní nápravy

1. Členské státy zajistí, aby existovaly účinné mechanismy, jejichž prostřednictvím mohou pracovníci ze třetích zemí podávat stížnosti na své zaměstnavatele:

a) přímo, nebo

b) prostřednictvím třetích stran, které mají v souladu s kritérii stanovenými v jejich vnitrostátním právu oprávněný zájem na zajištění souladu s touto směrnicí, nebo

- c) prostřednictvím příslušného orgánu členského státu, pokud je to stanoveno ve vnitrostátním právu.
2. Členské státy zajistí, aby třetí strany uvedené v odst. 1 písm. b) mohly jménem pracovníka ze třetí země nebo na jeho podporu jednat s jeho souhlasem v jakémkoli soudním a/nebo správním řízení zaměřeném na prosazování souladu s touto směrnicí.
3. Členské státy zajistí pracovníkům ze třetích zemí stejný přístup, jako mají státní příslušníci členského státu, v němž pobývají, pokud jde o:
- a) opatření na ochranu před propuštěním nebo jiným nepříznivým zacházením ze strany zaměstnavatele, které je reakcí na stížnost podanou na úrovni podniku, nebo
- b) soudní a/nebo správní řízení zaměřená na prosazování souladu s touto směrnicí.

↓ 2011/98/EU

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek ~~15~~¹⁴

Příznivější ustanovení

1. Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčena příznivější ustanovení:
- a) unijního práva včetně dvoustranných a mnohostranných dohod mezi Unií nebo Unií a jejími členskými státy na jedné straně a jednou nebo několika třetími zeměmi na straně druhé, a
- b) dvoustranných nebo mnohostranných dohod mezi jedním nebo několika členskými státy a jednou nebo několika třetími zeměmi.
2. Touto směrnicí není dotčeno právo členských států přijmout nebo zachovat ustanovení, která jsou příznivější pro osoby, na něž se vztahuje.

↓ 2011/98/EU
⇒ nový

Článek ~~16~~¹⁴

Informování veřejnosti

Každý členský stát ~~zpřístupní~~ ⇒ poskytne ⇐ široké veřejnosti ⇒ snadný přístup k ⇐ pravidelně aktualizovanému souboru informací o:

- a) podmínkách přijetí státních příslušníků třetích zemí na jeho území za účelem výkonu práce a o podmínkách pobytu na jeho území za tímto účelem;

↓ nový

- b) veškerých podkladech nezbytných k podání žádosti;
- c) podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí spadajících do oblasti působnosti této směrnice, včetně práv, povinností a procesních záruk.

Článek 17~~15~~

Podávání zpráv

1. Komise pravidelně a poprvé ☒ ne později než [...] ☒ ~~do 25. prosince 2016~~ předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice členskými státy a navrhne změny, jež považuje za nezbytné.

2. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 ~~ze dne 11. července 2007 o statistice Společenství v oblasti migrace a mezinárodní ochrany~~⁶⁰ členské státy každoročně a poprvé ~~do 25. prosince 2014~~ ☒ ne později než [] ☒ poskytnou Komisi ☒ (Eurostatu) ☒ statistiky o počtech státních příslušníků třetích zemí, kterým bylo v předchozím kalendářním roce uděleno jednotné povolení. ⇒ Tyto statistiky se týkají referenčních období jednoho kalendářního roku, člení se podle druhu rozhodnutí, důvodu, délky platnosti a občanství a předávají se do šesti měsíců po skončení referenčního období. ⇐

Článek 18~~16~~

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s ☒ čl. 2 písm. c), čl. 3 odst. 2, čl. 4 odst. 1 a 3, čl. 5 odst. 2 druhým pododstavcem, čl. 7 odst. 1, článkem 9, čl. 11 odst. 2 až 4, čl. 12 odst. 1 písm. g), čl. 12 odst. 2 písm. b) druhým pododstavcem, čl. 12 písm. d) bodem ii) a články 13, 14 a 16 ☒ ~~touto směrnicí~~ do ☒ [dvou let od vstupu v platnost] ☒ ~~25. prosince 2014~~. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.

~~Tato opatření přijatá~~ ☒ Tyto předpisy přijaté ☒ členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. ~~Způsob odkazu si stanoví členské státy.~~ ☒ Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy ve stávajících právních a správních předpisech na směrnici zrušenou touto směrnicí se považují za odkazy na tuto směrnici. Způsob odkazu a znění prohlášení si stanoví členské státy. ☒

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ~~ustanovení~~ vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

☒ Článek 19 ☒

☒ Zrušení ☒

☒ Směrnice 2011/98/EU uvedená v příloze I části A se zrušuje s účinkem ode dne [den následující po dni stanoveném v čl. 18 odst. 1 prvním pododstavci této směrnice], aniž jsou

⁶⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 ze dne 11. července 2007 o statistice Společenství v oblasti migrace a mezinárodní ochrany a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 311/76 o sestavování statistik o zahraničních pracovnících (Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 23).

dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení směrnice uvedené v příloze I části B ve vnitrostátním právu. ☒

☒ Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II. ☒

Článek ~~20~~¹⁷

Vstup v platnost ☒ a použitelnost ☒

Tato směrnice vstupuje v platnost ☒ dvacátým ☒ ~~prvním~~ dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

☒ Článek 1, čl. 2 písm. a) a b), čl. 2 písm. d) a e), čl. 3 odst. 1, čl. 3 odst. 2 písm. a), b), f) a h) až k), čl. 3 odst. 3 a 4, čl. 4 odst. 2 a 4, čl. 5 odst. 1, 3 a 4, článek 6, čl. 7 odst. 2, článek 8, článek 10, čl. 11 odst. 1, čl. 12 odst. 1 písm. a) až f) a h), čl. 12 odst. 2 písm. a) a c) a písm. d) bod i), čl. 12 odst. 3 a 4 a článek 15 se použijí od [dne následujícího po dni uvedeném v čl. 18 odst. 1 prvním pododstavci]. ☒

↓ 2011/98/EU

Článek ~~21~~¹⁸

Určení

Tato směrnice je určena členským státům v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*